

Nr 398.

Godkänd av första kammaren den 27 juni 1942.
Godkänd av andra kammaren den 27 juni 1942.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1942/43 till byggnadsforskning m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 193.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (punkt 40 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1942) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Byggnadsforskning för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 235,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 283, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 24 april 1942, föreslagit riksdagen att

dels besluta, att en statens kommitté för byggnadsforskning skall inrättas med de uppgifter, som i sistnämnda statsrådsprotokoll angivits;

dels till Statens kommitté för byggnadsforskning för budgetåret 1942/43 under tionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 35,000 kronor;

dels till Byggnadsforskning för budgetåret 1942/43 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor;

dels ock till Standardisering på det byggnadstekniska området för budgetåret 1942/43 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Såsom av utredningen framgår har den tekniska utvecklingen inom byggnadsindustrien ännu icke hunnit lika långt som inom många av landets övriga industrigrenar. Särskilt i jämförelse med sådana rationaliserade industrier som vår verkstadsindustri står byggnadsindustrien efter icke blott i fråga om materialkännetdom och arbetenas rationella utförande utan även beträffande arbetsmetoder och arbetsorganisation. Utifrån dessa förhållanden och med hänsyn till byggnadsväsendets stora allmänna betydelse för vårt land är det en angelägenhet av vikt, att åtgärder vidtagas för åstadkommande av ett effektivt och organiserat forskningsarbete på ifrågavarande område. I sådant syfte föreslås i den föreliggande propositionen att under statens medverkan inrättas en central kommitté — statens kommitté för byggnadsforskning — som skall fungera såsom samordnande instans för den på skilda håll pågående byggnadsforskningen och även hava till uppgift att aktivt dirigera forskningsarbeten. Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag godkännes av riksdagen. Det har befunnits lämpligt, att åtgärderna för främjande av forskningsverksamheten till att börja med inriktas på vissa till byggnadsväsendet hörande prob-

lemkomplex, nämligen byggnadsteknik, byggnadsstatik samt hus- och brobyggnad, och planläggas som en försöksverksamhet. De skäl, som anförts för en sådan avgränsning av kommitténs verksamhetsområde, synas riksdagen välgående, och riksdagen godkänner förslaget härutinnan. Med avseende å den föreslagna sammansättningen av den nya kommittén för byggnadsforskning vill det förefalla riksdagen, som om behovet av praktisk erfarenhet på bostadsbyggandets område icke synes bliva tillgodosett i den utsträckning, som hade varit önskvärdt. Riksdagen förutsätter emellertid, att frågan härom tages under omprövning av Kungl. Maj:t, därest efter vunnen närmare erfarenhet forskningsverksamheten genom den föreslagna anordningen icke kan förväntas få sin avsedda praktiska betydelse. Såsom ovan nämnts skulle kommittén hava till uppgift att aktivt dirigera forskningsarbeten. För detta ändamål har föreslagits att ett särskilt årligt anslag å 200,000 kronor anvisas. Riksdagen har intet haft att erinra mot att staten i angiven omfattning bekostar dylik forskningsverksamhet. Riksdagen har vidare för byggnadsforskningskommitténs verksamhet anvisat ett anslag av förslagsanslags natur å 35,000 kronor.

I föreliggande proposition har jämväl upptagits frågan om byggnadsteknisk standardiseringsverksamhet. Riksdagen delar departementschefens uppfattning, att en dylik verksamhet har ett omfattande arbetsfält på byggnadsväsendets område. Det vill förefalla riksdagen, att en i större utsträckning genomförd standardiseringsverksamhet å olika byggnadsmaterial skulle giva stora möjligheter för ett nedbringande av byggnadskostnaderna. Riksdagen anser denna fråga vara av sådan vikt och betydelse — ej minst i rådande läge — att staten bör lämna sin medverkan för att ekonomiskt och på annat sätt stödja denna verksamhet. Det av Kungl. Maj:t för ändamålet äskade anslaget, 50,000 kronor, har anvisats av riksdagen. I fråga om sättet för verksamhetens bedrivande har departementschefens uttalande härutinnan av riksdagen lämnats utan erinran.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* beslutat, att en statens kommitté för byggnadsforskning skall inrättas med de uppgifter, som i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 24 april 1942 angivits, *dels* till statens kommitté för byggnadsforskning för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 35,000 kronor, *dels* till Byggnadsforskning för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 200,000 kronor, *dels ock* till Standardisering på det byggnadstekniska området för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Stockholm den 27 juni 1942.

Med undersåtlig vördnad.
